

Abadia de Sant Josep de Clairval

Carta de la primavera 2014

Estimats Amics,

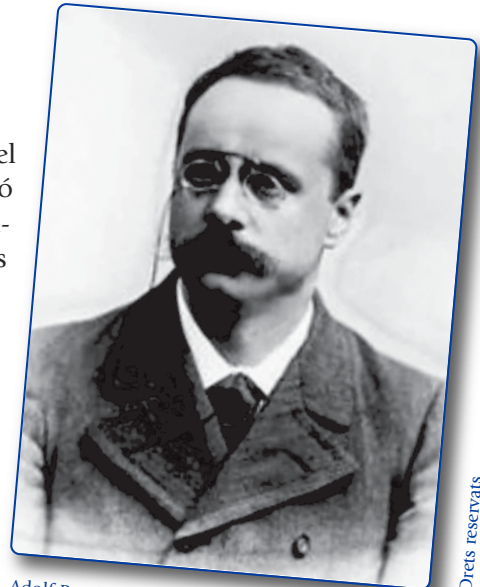
L'ANY 1907 es va publicar, a París, un llibre amb el títol "Del dimoni a Déu". L'autor, Adolf Retté, hi relata la seva conversió al catolicisme. L'obra va tenir un èxit considerable; va contribuir a la conversió de moltes persones que hi trobaren reflectides les seves pròpies lluites espirituals.

Nascut a París, el 25 de juliol de 1863, l'Adolf Retté, no sentirà el goig de la infància a la llar familiar. El seu pare viu a Rússia, com a tutor dels nens d'un gran duc. La seva mare, músic, absorbida pel seu art, té cura del seu filllet, però d'una manera força capritxosa, i és així que ell adquireix l'experiència de diversos mètodes contradictoris d'educació. El nen, però, rebrà el baptisme a instàncies de la seva àvia, catòlica devota. El seu avi, rector de la Universitat de Lieja (Bèlgica) i tossut anticlerical, s'oposa a qualsevol ensenyament religiós.

L'Adolf és un nen somniador, impressionable, àvid de lectures i amic de la solitud. Als catorze anys el posen intern en un col·legi i, a més a més, el seu pare vol que tingui una educació cristiana protestant. El noi, només en treu una vaga creença en Déu i una forta repulsió cap a l'Església Catòlica. Als divuit anys s'allistà, per cinc anys, a l'exèrcit. La vida militar li ensenyarà la disciplina, però no trigarà gaire en deixar-se anar a la disbauxa. Si un dels seus amics li diu "anem a fer gresca", ell respon: "anem-hi, no, correm-hi!". Alliberat del servei militar, enceta una carrera literària. L'entusiasme per la natura, especialment pels boscos, orienten el seu sentiment religiós cap al panteisme (doctrina segons la qual l'univers, pres com un tot, és Déu mateix).

Una economia arruïnada

L'any 1894, s'enamora d'una noia molt innocent, a la qual imposa un casament civil, doncs està convençut que seria pura hipocresia buscar la benedicció de qualsevol església. Tot i la passió que sent per la seva muller, l'Adolf serà un company violent, insaciable i infidel. Un dia que ella havia estalviat uns diners per comprar-se uns llibres i un vestit, l'Adolf, tan aviat com se n'assabenta, li demana aquests estalvis. Davant el refús de la dona, li arrenca brutalment els cèntims i se'n va als seus jocs preferits; doncs l'absència d'educació a la castedat durant la seva adolescència, ha generat en ell una dramàtica immaduresa afectiva. Víctima de tantes escenes semblants, la pobra noia mor prematurament.

Adolf Retté

Drets reservats

L'Adolf, aleshores, comença la convivència amb una altra companya menys resignada que la precedent. Aquesta dona terrible li fon els escassos recursos econòmics i fomenta innumbrables baralles i insults. Només el foc de la passió que ella sap encendre en ell, el mantindrà lligat a ella. Se sent malalt i trist, però no té força per trencar...

"No m'ho hauria perdonat mai"

Convertit en veritable ateu, l'Adolf està obsessionat amb una idea fixa: desacreditar l'Església Catòlica. Una nit, a Fontainebleau, davant una trentena de treballadors, vanagloriant-se dels seus coneixements, posa en relleu la ciència que ho explica tot i crida: "Guerra als capellans, guerra als capitalistes... a mort". En sortir del meeting, quatre participants se li acosten; l'un d'ells li diu: "Ja ho sabem que no hi ha cap Déu... però, com que el món no l'ha fet ningú, ens agradaria saber com va començar tot. Per què va començar tot? La ciència ens ho ha de dir, oi que sí?" En Retté hauria pogut ofegar el seu interlocutor sota una xerrameca impenetrable. Però la bona fe d'aquesta pobra gent li clou el bec. "Si els hagués enganyat -dirà- no m'ho hauria perdonat mai". "Bé, -repreu l'obrer- què ens diu vostè?". Doncs bé -respon el petit intel·lectual impulsat per la veritat-, la ciència no pot explicar com va començar el món. Des d'ara aquest afer ressonarà en el cap de l'Adolf: "qui va fer el món?". La nit següent, no pot dormir i aquell matí es diu a si mateix: "i què, si Déu existeix...?". Més d'un segle després d'aquesta constatació d'impotència, la

ciència ha fet progressos significatius en el coneixement de l'univers; però, com més descobreix, més àrdues són les dificultats amb les que topa, i encara no pot respondre a la pregunta d'aquell treballador...

Aleshores, comença per l'Adolf un període de fluctuacions, buscant una convicció per calmar l'ansietat del seu cor. Quan era més jove, l'anarquisme l'havia seduït: "Fotem enlaire la religió, la família, la propietat, les lleis i les tradicions. Només així, els homes cauran en els braços els uns dels altres, i ho compartiran tot: la terra serà conreada segons les necessitats de cadascú, i tothom viurà una festa perpètua de solidaritat gratuïta!". Però, després de reflexionar una mica més, escriu: "hom pot deixar-se atreure durant un temps per aquest impuls generós i la il·lusió poètica de la doctrina anarquista... Però, caldrà adonar-se ben aviat que l'empresa, segons el desig d'aquests bons anarquistes, només podria subsistir si totes les facultats humanes es mantinguessin en equilibri constant entre elles..." La seva pròpia experiència li demostra que és molt difícil alliberar-se de l'egoisme...

Durant un cert temps, freqüenta el famós polític Clémenceau i els radicals, per compartir amb ells la passió antireligiosa. Aquest és el moment de la seva vida on la blasfèmia arribarà al seu zenit. Experimenta un plaer pervers en ridiculitzar la vida de Jesús, "el Galileu", com diu ell. Paradoxalment, en el fons de si mateix, sent indignació veient l'arbitrària persecució muntada pel Govern contra l'Església. Però la seva repulsió pel catolicisme és tan gran que ofegarà els seus veritables sentiments.

Per fi, decebut per la política, es retira a la soledat. Les passejades pels boscos de Fontainebleau el tranquil·litzen una mica. A casa, es mostra fosc, taciturn i inquiet: la seva companya, com a veritable cavallot, només fa que irritar-lo amb mentides i baralles contínues. Quant, per moments, veu la seva consciència, es troba brut com una claveguera. Sent en si mateix la necessitat d'un ideal més alt. Aleshores, agafa els escrits de l'Emmanuel Kant, però la moral d'aquest filòsof el desanima. Potser un cop d'ull al budisme...? La perspectiva d'un nirvana on la personalitat és anihilada, i l'ascetisme que hauria de dur a terme per finalment aconseguir l'anihilació... ni parlar-ne; així que ràpidament tanca els llibres.

"Si un Déu personal existeix, quina sort per a mi!"

Un dia de juny de 1905, la lectura d'uns versos de Dante, que parlen de la felicitat de les ànimes del Purgatori, perquè estan segures d'anar al Paradís, encén en ell una llum interior: veu els seus vicis com a gripaus saltant en el fang del seu cor; un remordiment i, al mateix temps, una alegria inefable el penetren. "I això què? Seria, doncs, veritat com afirma la religió catòlica, que un pecador que es penedeix i feliçment accepta la seva penitència es fa digne del Cel? Per ventura, podria jo netejar-me dels meus pecats i ser salvat? Però això voldria dir que Déu hauria d'existir...! Oh! si Déu existeix,

quina sort per a mi! Però, immediatament una veu li murmura: "tot això no és més que literatura". Ja saps prou bé que el catolicisme és una falla ben podrida...!" Se'n torna cap a casa i es troba la virago en estat de baralla; no li diu ni una paraula. Gran sorpresa per a ella! Es podria pensar que, tocat per la Gràcia, l'Adolf s'està convertint. La mateixa tarda, però, un amic tocat d'inquietuds religioses se li obre. Retté li respon, burlant-se de la religió catòlica i de la Santíssima Verge, amb observacions que la ploma no s'atreveix a reproduir. Poc després, tot torbat, s'adona que un esperit l'ha fet parlar contra la seva consciència. No obstant això, no gosa restablir la veritat de la seva actitud amb el seu amic...

L'endemà, durant un passeig, analitza totes les idees en les quals havia cregut. Cauen una rere l'altra: "I ara, què em queda?". Una veu interior li respon: "Déu". Es recolza en el tronc d'un roure i continua pensant: "per què m'han posat al món?" Mil religions han intentat resoldre aquest problema. Totes varien segons les circumstàncies i, especialment, segons els capricis de l'esperit humà. En mig d'aquesta versatilitat perpètua, només l'Església Catòlica sembla mantenir-se immutable. I això fa molts segles que dura... Per tant, l'Església per poder mantenir-se invariable en la seva coherència, amb els seus estranys i increïbles dogmes, ha de tenir una causa més que humana; doncs la humanitat, lliurada a si mateixa, canvia freqüentment i no podria mantenir els dogmes. A més, els seus preceptes morals han estat i són una font de civilització. Sí, l'Església ha de posseir la veritat salvadora... i el Déu personal existeix...!" Després de caure de genolls per primera vegada, l'Adolf diu: "Déu meu, existeixes, doncs ajuda'm!".

Hauria d'anar a trobar un sacerdot, però aquesta perspectiva l'espanta. Providencialment, un capellà d'edat avançada passa en aquell moment per la pista, no gaire lluny d'ell; acaba de recitar el seu Breviari. Retté l'escolta, dient les paraules que sant Joan aplica a Crist: *la Paraula es va fer carn i habità entre nosaltres* (Jn 1,14). "Senyor, si us plau", crida l'Adolf. "Què vol?" respon el capellà. – "Si us plau, pregueu per mi" –. – "Sí home que ho faré, i ara mateix–". L'Adolf el deixa marxar sense afegir res més. Repeteix aquelles paraules que havia sentit: "la Paraula es va fer carn i habità entre nosaltres". La Santíssima Trinitat va imprimir en la seva ment, el misteri adorable de l'Encarnació. "Vaig començar –diu– a pregar a Déu en totes les circumstàncies en què em sentia afectat per penes morals o materials; puc acreditar que sempre em vaig sentir recolzat. És clar, no sempre va ser de la manera que m'esperava, però sempre va ser per al meu bé".

"El lliure albir també existeix..."

Si per a un cristià ben arrelat, de vegades és difícil rebutjar les temptacions i no caure en el pecat, què direm d'un home que comença a convertir-se, que no ha fet encara una confessió de tota la seva vida ni ha rebut l'Eucaristia? El pobre Adolf farà l'experiència d'una lluita

espiritual intensa. Discerneix en ell tres tipus de pensaments. Uns venen de si mateix: reflexions on pesa els pros i els contres d'una decisió que cal prendre, o el fet d'analitzar els seus sentiments i les seves sensacions... Però, també s'adona que unes veus interiors, que no s'escolten amb les orelles, el deixen tan aviat ple d'alegria com trist. L'efecte d'aquestes "veus" depèn si es tracta de l'esperit bo o dolent... Cap teoria humana és suficient per explicar aquest fenomen... Aleshores, ens adonem que hi ha en nosaltres el lliure albir. Doncs l'ànima embolicada en aquest conflicte és completament responsable de sotmetre's a l'un o a l'altre dels bel·ligerants.

Les insinuacions que provenen del dimoni ens produeixen foscor de l'ànima, trastorn, diverses agitacions, temptacions que ens deixen sense esperança i sense amor, tristos, tebis, mandrosos i com separats del nostre Creador (Cf. *Exercicis espirituals* de Sant Ignasi, núm. 317). El dimoni li suggeria: "si Déu permet aquests sentiments de desolació, és perquè no hi ha res a esperar d'Ell... Els pecadors de la teva categoria no poden salvar-se... No siguis carallot, torna a la vida d'abans... Doncs Déu no t'estima, la teva existència s'ha convertit en un turment. Si no vols tornar a la vida passada, treu-te la vida... Sigues valent i admet que tot s'ha acabat per a tu: llença't al buit..." Per contra, el bon esperit consola, dóna coratge i envia bones inspiracions (Cf. *Ibidem*. 315). L'altra "veu" diu a l'Adolf: "la misericòrdia de Déu és infinita, espera i prega... accepta amb constància aquesta prova necessària..., sigues senzill, humil i no tinguis por de res, ja veuràs... Sota aquesta influència beneficiosa, en Retté sent tornar la confiança: "en aquests moments – diu– una gran pau entrava en mi; pensava en Déu de manera molt suau i em posava a pregar..."

"No puc, em fa por..."

Passejant-se pel bosc de Fontainebleau, veu, dalt d'una roca, no gaire lluny, una capelleta coronada per una estàtua de la Mare de Déu de Gràcia. Comença, sense dubtar, l'escalada tot preguntant a MARIA: "Oh Tu, que encara no he invocat, digues al teu Fill Diví que em faci conèixer la seva voluntat". Un sentiment molt suau respon en el fons del seu cor: "busca un sacerdot, confessa't i abraça la fe catòlica. Aquesta perspectiva el rebel·la: "no puc, em fa por donar-me d'aquesta manera..."

Per aquella època, l'Adolf se separa de la seva companya. Però aviat el dimoni l'ataca amb violència i el porta a la desesperació; li recorda tots els llibres i articles on ha sembrat la blasfèmia a profusió. Una nit, esgotat pels atacs de l'esperit maligne, l'Adolf es fica al llit, però no pot trobar la son, i un nou combat contra el dimoni el fa suar de mala manera. Escriurà: "de sobte, vaig sentir, sí, ho juro, vaig sentir la veu celestial que em deia: "Déu! Déu és aquí!". Aleshores, fulminat per la Gràcia, vaig saltar del llit i, de genolls clavat al terra, em semblava veure dintre meu, la imatge de Nostre Senyor JESUCRIST crucificat, somrient-me amb una expressió inefable. Una gran pau entrà a la meva ànima... Em vaig quedar allí,

sorprès, encantat, desbordant d'agraïment i sense parar de repetir: gràcies, Déu meu, per haver-me salvat!" Al matí, ben aviat, torna a l'ermita de la Mare de Déu per donar-li les gràcies.

Un somriure reconfortant

Poc després, se'n va a París per preguntar a un dels seus amics, el poeta François Coppée, si coneix un sacerdot, "perquè –li diu– em trobo en un estat que ja no puc anar sol; em cal ajuda i consell...". Coppée, joiosament sorprès, l'adreça a un vicari de la parròquia de Saint Sulpice, que l'acull el mateix dia: "la senzillesa de la seva acollida m'inspirà confiança –escriu– i vaig poder parlar de la meva vida sense cap dificultat... Llavors, tot ansiós, li vaig dir: ja ho veu Mossèn, Vostè pensa que jo podré ser salvat?" Un bonic somriure il·lumina la seva cara: "estimadíssim amic –li diu el capellà– ja tens feta les tres quartes parts de la teva salvació. Estàs penedit, has plorat pels teus pecats... Pots estar ben segur que t'han escoltat allà dalt. Ara, només em resta instruir-te amb les veritats essencials de la nostra religió. D'aquí uns dies faràs una confessió general, de tota la teva vida i combregaràs. Ja veuràs com tot anirà bé". Em vaig quedar bocabadat, doncs pensava que em caldrien molts mesos per poder apropar-me als sagraments. I el Mossèn va concloure: dóna gràcies a la Mare de Déu.

El sacerdot li dóna un Catecisme i li demana que aprengui, en primer lloc, els actes de fe, d'esperança i d'amor, el "Pare Nostre", "l'AVE MARIA" i el "Credo", després, afegeix: "saps fer el senyal de la creu?" –per desgràcia, no–, –doncs te l'ensenyaré–...". L'entrevista acabada, el Mossèn acomiada el seu penitent: "ves en pau, fill meu! Confiança i oració: tot el secret és aquí". L'Adolf es queda tot pensatiu i feliç d'haver adoptat el bon partit: "no m'ho hauria cregut mai que seria tan fàcil. M'extasiava admirat per la bondat divina que m'havia donat la mà per dur-me cap al sacerdot que em calia... Al ficar-me al llit, em deia: ara, només em cal deixar-me conduir! Uf, quina alliberació! Oh, Mare de Déu, em poso a les teves mans... Llavors, fent el senyal de la creu sobre meu, em vaig adormir com mai no ho havia fet..."

Una bona collita

Els dies següents, l'Adolf els dedica a l'estudi del Catecisme i a l'examen dels seus pecats per preparar la confessió. Cert, se sent espantat pel gran nombre i la gravetat dels mateixos, però es tranquil·litza pensant que aviat serà alliberat d'aquestes taques. Assíduament llegeix els capítols de l'Evangeli que tracten de la Passió de JESUCRIST. Aquesta lectura l'inspira grans impulsos d'amor: "sentia –diu– penetrar en mi un penediment molt saludable. Era una barreja de vergonya a causa de la lletgesa de les meves accions i de dolor en comprendre que els meus pecats havien, de forma misteriosa, crucificat l'Anyell Redemptor".

El dia fixat per a la seva confessió, l'Adolf es presenta al sacerdot. "Així com anava confessant els meus pecats

-afirma- sentia que Nostre Senyor mateix era allí. Em semblava que amb una mà suau i a la vegada vigorosa, anava collint els pecats en la meua ànima i els dispersava com la pols sota els seus peus adorables. Al mateix temps, sentia com la meua ànima, aixafada sota la càrrega del mal, s'anava aixecant per, finalment, aguantar-se ben dreta. El meu cor desbordava d'agraïment... Al final de la "collita" el sacerdot pronuncià sobre meu la sublim fórmula absolutòria. En aixecar-me, el capellà em va obrir els seus braços i m'hi vaig precipitar plorant de goig. Cert, el Mossèn també estava emocionat... Tot seguit, vàrem xerrar uns minuts i després es va retirar...

Quan vaig sortir al carrer, em sentia tan lleuger... caminava com si no toqués a terra... Em deia: "he estat perdonat, quina felicitat!" Em semblava tenir deu anys de menys... L'endemà em vaig preparar per rebre l'Eucaristia... Sentia una alegria tranquil·la, i m'admirava veient com havia pogut superar tots els obstacles... Així com el moment de combregar s'acostava, em sentia impulsat a l'adoració... Ni els plaers dels sentits més refinats, ni l'embriaguesa del cervell, fins i tot allò que proporcionen l'art i la poesia, no poden rivalitzar amb aquesta benaurança de l'ànima que s'uneix a Déu. Durant uns bons moments vaig assaborir plenament la gran pau que imperava en mi." És l'any 1906; l'Adolf té 43 anys.

Fer veure Déu

Cada conversió és una història única. En el cas d'en Retté, l'extraordinària força dels vicis havia pres unes proporcions tan grans, que hom hauria pogut pensar que ja no hi havia res a fer. El seu exemple és la prova meravellosa de la misericòrdia infinita de Déu i de la omnipotència de la Gràcia; al mateix temps expressa la universalitat de la redempció de Crist en qui, tots, fins i tot els més grans pecadors, poden trobar la salvació i la pau. Sant Benet, el pare dels monjos, ens exhorta a no desesperar mai de la misericòrdia de Déu..., doncs el Senyor en la seva bondat ens diu: jo no vull la mort del pecador, sinó que es converteixi i pugui viure

Va morir a Beaune (Borgonya) el 8 de desembre de 1930, el dia de la festa de la Immaculada Concepció de la Mare de Déu. La seva làpida porta la inscripció: *In te, Domine, speravi...* En Tu, Senyor, vaig posar la meua esperança... L'esperança no l'ha pas decebut, i els monjos de Sant Josep demanem al Cel que aquesta mateixa esperança ens dugui a tots victoriosos, sobre les onades i tempestes d'aquesta vida, fins al port de l'eternitat benaurada.

Dom Antoine Marie
o.s.b.

- Per rebre (gratuïtament) la Carta de l'Abadia Sant Josep de Clairval, cal adreçar-se a l'Abadia, les dades de la qual s'assenyalen tot seguit.
- Rebrem amb molta gratitud totes les adreces de possibles lectors que ens facin arribar:
- Ajuts:

Transferència bancària: Caixa Duero (Madrid): C.C.C. 2104 - OF.:3335 - D.C.: 07 - Núm: 9113949609.
Xecs ordinaris en euros o en dòlars a nom de "Abbaye Saint-Joseph de Clairval".

Targeta de crèdit: cf. la nostra pàgina www.clairval.com

Fax: 03 80 96 25 29

E-mail: abbaye@clairval.com

<http://www.clairval.com/>

Abbaye Saint-Joseph de Clairval (Ed. catalana) ISSN: 1956-3914 - Dépôt légal: date de parution - Directeur de publication: Dom Antoine Beauchef - Imprimerie: Traditions Monastiques - 21150 Flavigny-sur-Ozerain.

ABBAYE SAINT-JOSEPH DE CLAIRVAL – 21150 FLAVIGNY-SUR-OZERAIN – FRANCE

Fax : 00 33 3 80 96 25 29 – E-mail : abbaye@clairval.com – Site : <http://www.clairval.com/>